

Noter

Ekspeditionen til Asien – Benjamin Asmussen

Alle citater er nænsomt tillempet nutidig dansk retskrivning.

S. 3m: *Relation oc wisz Beretning...*, 1620, s. 5.

S. 4m: *Relation oc wisz Beretning...*, s. 7.

S. 5ø: Abd-El Dayem, Torben: *Det Ostindiske Eventyr*, 2006, s. 133.

S. 5n: Egentlig kongeriget Castilien på dette tidspunkt.

S. 6m: Fx i Peder Paars (1719-20), *Niels Klims forunderlige Rejse*, 1741, og i *Republikken*, 1754.

S. 6n: Gøbel, Erik: "Danske i det nederlandske ostindiske kompagnis tjeneste i det 17. århunderede", s. 13.

S. 7ø: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 23.

S. 7n: Lauring, Kåre: "Marchelis Michielsz Boschouwer — imperiebygger eller svindler", 1988, s. 15.

S. 9ø: Lauring: "Marchelis Michielsz Boschouwer — imperiebygger eller svindler", s. 17.

S. 9m: Bredsdorff, Asta: *Willem Leyels liv og farefulde rejse til Indien*, 1999, s. 9.

S. 9n: Olsen, Gunnar: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, 1967, s. 33.

S. 9n: Jensen, Johan Skog: "Danmark-Norges etablering og tidlige ekspansjon i India", 2019.

S. 10ø: Fx Gunnar Olsen i bind 5 af *Vore gamle danske tropekolonier*.

S. 10m: Grandjean, Louis E.: *Omkring Hans Nansen – handels- og søfartsforhold i 1600-tallet*, 1953, s. 10.

S. 10n: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, s. 45.

S. 12ø: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 44.

S. 13ø: Degn, Ole & Gøbel, Erik: *Skuder og kompagnier – Dansk søfarts historie 1588-1720*, s. 76.

S. 14ø: Degn & Gøbel: *Skuder og kompagnier – Dansk søfarts historie 1588-1720*, s. 8.

- S. 15m: Brimnes, Niels (red.): *Indien – Tranquebar, Serampore og Nicobarerne*, 2017, s. 86.
- S. 15m: *Kort om Statens Regnskab for 2021 – et hurtigt overblik over statens finanser*, marts 2022, Økonomistyrelsen, s. 6. Hentet 2022-06-30 fra <https://oes.dk/media/42381/kort-om-statens-regnskab-2021.pdf>.
- S. 16ø: Schlegel, J. H.: *Samlung zur Dänischen Geschichte etc*, s. 58.
- S. 16m: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, s. 50.
- S. 17m: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 128.
- S. 20ø: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 147.
- S. 20m: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 145.
- S. 20n: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, s. 52.
- S. 21m: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 152.
- S. 24ø: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 177.
- S. 24m: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, s. 55.
- S. 25ø: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 184.
- S. 25m: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, s. 55.
- S. 26n: Lauring: ”Marchelis Michielsz Boschouwer — imperiebygger eller svindler”.
- S. 27n: Clausen & Rist (red.): *Jon Olafssons Oplevelser som Ostindiefarer under Christian IV nedskrevne af ham selv, Memoirer og Breve VII*, s. 113.
- S. 27n: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, s. 77.
- S. 28ø: Inden for studier af kulturmøder taler forskere gerne om kommunikation præget af friktion. Forskellighederne mellem aktørerne fører til misforståelser, uhensigtsmæssige reaktioner, splid eller ligefrem morskab på grund af den kulturelle afstand. Tidligere blev begrebet ”sammenstød” brugt, men det er blevet kritiseret for at låse blikket på kulturmødet fast – at aktørerne hver har en fast dagsorden, som de med vold og magt forsøger at tvinge igennem. Ved i stedet at fokusere på friktion i mødet, kan kreativiteten i både forståelse og misforståelse klarere erkendes. (Fra Fihl, Esther: “Shipwrecked on the Coromandel – The first Indian-Danish Contact, 1620”, s 232).

- S. 28m: Brimnes: *Indien – Tranquebar, Serampore og Nicobarerne*, s. 44.
- S. 28m: Olafsson II, s. 84.
- S. 28n: https://navn.ku.dk/maanedens_navn/tranquebar/, tilgået juli 2022.
- S. 29m: Olafsson II, s. 70.
- S. 29m: Dahl, Bjørn Westerbeek: "Omkring et par tidlige kort over Tranquebar", 1995, s. 32.
- S. 29n: Brimnes: *Indien – Tranquebar, Serampore og Nicobarerne*, s. 51.
- S. 29n: Fx i det populære tidsskrift *Historie* i november 2010, hos rejsebureauer og i Politiken i 2020: <https://politiken.dk/indland/art7907031/Christian-4.%E2%80%99s-stormagtdr%C3%B8mme-endte-som-et-forvokset-indisk-fiskerleje>.
- S. 31ø: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, bind 5, s. 80.
- S. 32m: Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 290.
- S. 33m: Olafsson II, s. 98.
- S. 33n: Diaz, Jorge Simón Izquierdo: "The Trade in Domestic Servants (Morianer) from Tranquebar for Upper Class Danish Homes in the First Half of the Seventeenth Century", 2019, s. 201.
- S. 36m: Paine, Lincoln: *The Sea and Civilization – A Maritime History of the World*, 2015, s. 393.
- S. 37m: Steensgaard, Niels: *Carracks. Caravans and Companies: The structural crisis in European-Asian trade in the early 17th century*, 1973, s. 412.
- S. 38m: Olafsson II, s. 35.
- S. 38n: Olafsson II, s. 65.
- S. 40ø: "Hr. Mads Rasmussøns (I) Reise til Ostindien 1623", s. 105.
- S. 41ø: Mansour, Opher: "Picturing Global Conversion: Art and Diplomacy at the Court of Paul V (1605-1621)", s. 532.
- S. 41m: Klem, Knud: *De Danskes Vej*, 1941, s. 53.
- S. 42ø: *Dansk Ekspeditions Historie I*, s. 54.
- S. 44n: Rindom, Jan: "Ostindisk Kompagni 1616-50 - et spørgsmål om organisatorisk udvikling og interne magtkampe", 2000, s. 108.

- S. 45m: Danmarkshistorien.dk: <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/grundlaeggelsen-af-kolonien-tranquebar-1620-1630/>, hentet 01-07-2022.
- S. 46ø: Gettorp, J. M.: *For vore Effterkommere en Sang ...*, 1623, strofe 10.
- S. 46m: Bricka C.F. & Fridericia, J.A.(red): *Kong Christian den fjerdes egenhændige Breve*, bind 1, s. 271.
- S. 46n: Jensen: ”Danmark-Norges etablering og tidlige ekspansjon i India”, s. 11
- S. 47m: Diaz: “The Trade in Domestic Servants (Morianer) from Tranquebar for Upper Class Danish Homes in the First Half of the Seventeenth Century”, s. 197.
- S. 47n: Skonning, H. H.: *Geographia historica Orientalis*, 1641, s. 685.
- S. 47n: Diaz: “The Trade in Domestic Servants (Morianer) from Tranquebar for Upper Class Danish Homes in the First Half of the Seventeenth Century”, s. 198.
- S. 48ø: Abd Abd-El Dayem: *Det Ostindiske Eventyr*, s. 132.
- S. 48m: Gøbel, Erik: *Under sejl til Asien, Afrika og Amerika*, 2021, s. 55.
- S. 48m: Diaz: “The Trade in Domestic Servants (Morianer) from Tranquebar for Upper Class Danish Homes in the First Half of the Seventeenth Century”, s. 199.
- S. 48n: Gøbel: *Under sejl til Asien, Afrika og Amerika*, s. 56.
- S. 48n: Diaz: “The Trade in Domestic Servants (Morianer) from Tranquebar for Upper Class Danish Homes in the First Half of the Seventeenth Century”, s. 199.
- S. 49ø: Diaz: “The Trade in Domestic Servants (Morianer) from Tranquebar for Upper Class Danish Homes in the First Half of the Seventeenth Century”, s. 200.
- S. 49m: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, s. 138.
- S. 49m: Olafsson II, s. 91.
- S. 50n: Olafsson II, s. 35.
- S. 52m: <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/eskild-andersen-kongsbakke-ca-1620-1674>. tilgået juli 2022
- S. 52m: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, s. 170.
- S. 53ø: Karlsmose, Mathias Istrup: ”Det danske skib FORTUNAS rejse til Kina i 1674-77 som beskrevet i hollandske kilder”, 2021.
- S. 53m: Brimnes: *Indien – Tranquebar, Serampore og Nicobarerne*, s. 116.

- S. 53n: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, s. 221
- S. 54ø: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, s. 240.
- S. 54m: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, s. 242.
- S. 55ø: Olsen: *Dansk Ostindien 1616-1732 – De danske kompagniers handel på Indien, Vore gamle tropekolonier*, s. 245.
- S. 56m: Asmussen: *Kinafarerne*, 2019, s. 48
- S. 57ø: Danmarkshistorien.dk: <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/slavehandel-i-den-dansk-indiske-kolonihistorie/>
- S. 57m: Gøbel: *Under sejl til Asien, Afrika og Amerika*, s. 56.
- S. 60ø: Schovelin, Julius: *Fra den danske Handels Empire*, bind I, 1899, s. 237.
- S. 61n: Brimnes: *Indien – Tranquebar, Serampore og Nicobarerne*, s. 337.
- S. 62m: Rastén, Simon: "Encountering the Nicobar Islands – Danish strategies of colonisation, 1755-1848", 2014, s. 590.
- S. 62m: Brimnes: *Indien – Tranquebar, Serampore og Nicobarerne*, s. 339.
- S. 62n: Struwe, Kamma: *Dansk Ostindien 1732-1776 – Tranquebar under Kompagnistyre, Vore gamle Tropekolonier*, bind 6, 1966, s. 228.
- S. 62n: Asmussen, Benjamin: *Networks and Faces Between Copenhagen and Canton, 1730-1840*, ph.d.-afhandling fra Copenhagen Business School, 2018, s. 90.
- S. 63m: Struwe: *Dansk Ostindien 1732-1776 – Tranquebar under Kompagnistyre, Vore gamle Tropekolonier*, s. 230.
- S. 64m: Hinrup, Hans Jørgen: *Danmark i Shanghai 1846 til 1962*, 2008, s. 13.
- S. 64m: Frängsmyr, Tore: *Ostindiska Kompagniet – Människorna, äventyret och den ekonomiska drömmen*, 1976, s. 168.
- S. 64n: Kjølse, Klaus & Sjøquist, Viggo: *Den danske udenrigstjeneste 1770-1970*, 1970, s. 298.
- S. 65ø: Hinrup: *Danmark i Shanghai 1846 til 1962*, s. 13.
- S. 65n: Boldt, H.W.: *Beretninger om Chinesiske Handelsforhold i Aaret 1865*, København 1867, s. 51.

- S. 66ø: Boldt: *Beretninger om Chinesiske Handelsforhold i Aaret 1865*, s. 46-49.
- S. 66m: Boldt: *Beretninger om Chinesiske Handelsforhold i Aaret 1865*, s. 46-49.
- S. 67m: H.C. Andersen: *Det nye Aarhundredes Musa*, 1861.
- S. 67n: H.C. Andersen: *En Digtters Bazar*, 1842, genudgivet i 1943, København, s. 43-44.
- S. 70ø: Marcussen: Register over nogle danske handelsskibe m.m.
<http://www.jmarcussen.dk/maritim/skibsliste/index.php>, tilgået juli 2022
- S. 70m: *Dampskibsselskabet "NORDEN" 1871-1996 – 125 Years on the High Seas*, København 1996, s. 18.
- S. 70m: *Dampskibsselskabet "NORDEN" 1871-1996 – 125 Years on the High Seas*, s. 16.
- S. 71m: Møller, Dethlefsen & Johansen: *Sejl og damp – Dansk Søfarts Historie 5 – 1870-1920*, s. 74.
- S. 72ø: Lange, Ole: *Den hvide elefant*, Gyldendal, 1989, s. 15.
- S. 73ø: Lange: *Den hvide elefant*, Gyldendal, s. 22.
- S. 76ø: Liisberg, Bering (red.): *Danmarks Søfart og Søhandel fra de ældste Tider til vore Dage*, II, 1919, s. 155.
- S. 76ø: Iversen, Martin Jes: *Udsyn – ØK, Danmark og Verden*, 2016, s. 579.
- S. 76m: Iversen: *Udsyn – ØK, Danmark og verden*, s. 368.
- S. 76n: Iversen: *Udsyn – ØK, Danmark og verden*, s. 413.
- S. 77ø: Iversen: *Udsyn – ØK, Danmark og verden*, s. 415.
- S. 77m: Iversen: *Udsyn – ØK, Danmark og verden*, s. 531.
- S. 79ø: Jephson, Chris & Morgen, Henning: *Globale muligheder og udfordringer – Maersk Line 1973-2013*, 2014, s. 42.
- S. 79m: Oplysninger fra Henning Morgen, History Documentation, A.P.Møller – Mærsk A/S.
- S. 80ø: Ellemose, Søren: *A.P. Møller Gruppen – Stjernen i dansk erhvervsliv*, 1996, s. 37.
- S. 80ø: Ellemose: *A.P. Møller Gruppen – Stjernen i dansk erhvervsliv*, s. 302.
- S. 80m: Sornn-Friese, Henrik: "Transnationaliseringen af Maersk Line: Fra tredjepartsagenter til egne kontorer i udlandet", 2017, s. 51.

S. 80m: Sornn-Friese: "Transnationaliseringen af Maersk Line: Fra tredjepartsagenter til egne kontorer i udlandet", s. 56.

S. 80n: Ellemose: *A.P. Møller Gruppen – Stjernen i dansk erhvervsliv*, s. 306.

S. 80n: Iversen: *Udsyn – ØK, Danmark og verden*, s. 531.

S. 81ø: Oplysninger fra Henning Morgen, History Documentation, A.P.Møller – Mærsk A/S.

S. 82ø: Tak til markedschef Thomas Sylvest fra Danske Rederier for oplysning og inspiration til dette afsnit.

S. 88ø: Andersen, H.N.: *Tilbageblik*, s. 13.

S. 88m: Andersen: *Tilbageblik*, s. 13.

S. 88n: Deuntzer, Johan H. "Af det asiatiske Kompagnis Historie. Andet Afsnit. Efter 1807", s. 505.

S. 90m: Lemée, Christian P.P.: *The Renaissance Shipwrecks from Christianshavn*, 2006, s. 217f.

S. 90n: Lemée.: *The Renaissance Shipwrecks from Christianshavn*, s. 230.

S. 93m: Olafsson II, s. 41.

S. 93m: Gøbel: "Danske i det nederlandske ostindiske kompagnis tjeneste i det 17. århundrede", s. 11-12.

S. 94ø: Olafsson II, s. 57.

S. 95m: Gøbel: "Danske i det nederlandske ostindiske kompagnis tjeneste i det 17. århundrede", s. 7.

S. 96m: Conrad, Sebastian: *What is global history?*, 2016, s. 3-4.

S. 98n: Sørensen, Anders Ravn: *Danmark som søfartsnation*, 2020, s. 262.